

ærede Indenrigsminister i denne Sag fremsførte. — Jeg har endnu et Par Bemærkninger at gjøre med Hensyn til den flete Misforstaaelse — som jeg opstattede det at være — over for den ærede Kultusminister angaaende den Pruttten, der skulde være kommen ind i hans Budget. Er det en Misforstaaelse over for den nuværende Kultusminister, er det imidlertid ingen Misforstaaelse over for, hvad der tidligere har været Tilfældet. Dette berønte Prutttesystem har i mange Aar gaaet og spøget her paa Rigsdagen, og i mine Dine er Intet skadeligere for en klar Oversigt over, hvad vi i finantsiel Henseende kunne magte, end netop det, at vi indlade os paa at give Halvparten eller Trejeredebelen af de forlangte Penge til Foretagender, om hvilke man dog i Forveien veed, at de ere i saadanne Hænder, som paa ingen Maade kunne eller ville spare paa dem, men hvor det er givet, at der, naar Sagen er bragt til Ende, utvivlsomt vil komme Krav paa Efterbetaling. En af disse Sager, som aldeles tydelig staa for mig i dette Lys, er Theatersagen. Jeg hørte forleden, at det ærede Medlem for Sorø (Zahle) var af den Mening, at det paa ingen Maade kunde være rigtigt, at Ministeren nu kom med Begjæring om Bevillinger, der tydede paa, eller slog fast, at der skulde være en ny Overgangstilstand for Theatrets Drift, før Forholdet til Staten kunde endelig afvikles. Jeg kan ikke negte, at det forekom mig, at disse Yttringer vare ikke saa lidet mærkelige. Jeg har staaet denne Sag langt fjernere og har vistnok i mange Henseender ikke den Forstand paa dette Spørgsmaal, som det ærede Medlem, men det har dog fra Begyndelsen af været mig aldeles klart, at man, naar man havde gjort det første Skridt i denne Sag, og naar man lod den blive i de Hænder, hvori den var, nødvendig vilde komme til ogsaa at gjøre det andet Skridt, enten man vilde eller ikke. Det kan ikke have været de Medlemmers Hensigt, som have hidraget til at bringe Theatersagen paa det Punkt, hvorpaa den nu befinder sig, at de vilde bringe den her til, for at den da paa en Gang skulde kastes ud i en Trængselsens Tid, som vilde blive fordærlig, ikke blot for Administrationen, men ogsaa for Driften og for hele Theatrets Virksomhed. Derfor jeg havde havt Sæde i Thinget den Gang, man afgjorde Sagen, hvilket jeg ikke havde, vilde jeg paa det Bestemteste have sagt Nei til hele Bevillingen. Jeg skal ikke forfølge denne Tankegang videre, men blot slaa fast, at det er dette Prutttesystem over for Theatret, og i mine Tanker ogsaa over for botanisk Hæve, der ligger som en Mure paa dette Thing og paa hele Repræsentationen. Man kan ikke slippe bort fra det, hvorpaa man en Gang har begyndt, men kunde vi komme bort fra dette System, vilde det være meget tilfredsstillende, ikke blot for mig personlig, men jeg er overbevist om for hele vor finantsielle Tilstand.

H. Olsen: Jeg har blot tilladt mig at bede om Ordet for at henlede den ærede Finantsministers Opmærksomhed paa et Forhold med Hensyn til de Skovauktioner, som foregaa paa Statens Domæner, et Forhold, der forekommer mig at være vigtigt. Det angaar Maaden, hvorpaa de Bøjskjørelser, hvorved Folk skulle sættes i Kundskab om Skovauktionerne, foregaa. Det er en bekendt Sag, at de vedkommende Omridheder kun lade disse Bøjskjørelser indrykke i et af Provindsbladene, skjøndt der er flere Blade i Provindsen, som have en lige saa stor Udbredelse, om ikke større, og saaledes komme Bøjskjørelserne ikke til deres Kundskab, som ville drage Nytte af at kjøbe paa disse Auktioner. Den ældre Bøjskjørelsesmaade, at lade Folk komme til Kundskab om Sagen ved Kirkestævne, forekommer mig ikke mere hensigtsmæssig eller passende, thi desværre maa man jo sige, at det er det Sted, hvor det er mindst let at finde Folk, som have Interesse af at faae disse Ting at vide. Derfor har jeg tilladt mig at henlede den ærede Finantsministers Opmærksomhed paa denne Sag, idet jeg antager, at det ligesom er til Lab for Domæneindtagterne, at Folk ikke komme til tilstrækkelig Kundskab om, hvad der foregaa. Jeg haaber derfor, at den ærede Finantsminister vil tage det under Overveielse og sørge for, at disse Bøjskjørelser kunde blive noget mere almindelig udbredte, end de nu paa mange Steder ere, thi der er ikke saa Faa, som have klaget over, at de først, efter at Auktionen var afholdt, havde erfaret, at den skulde finde Sted.

H. Nielsen: Jeg kan supplere den sidste ærede Talers Bemærkning dermed, at f. Ex. for Livrenteanstaltens Vedkommende, hvis Midler Finantsudvalget ifjor ønskede maatte blive ublaante i mindre Summer, fandtes Bøjskjørelserne om disse Ublaane kun i enkelte større Højenhavske Blade, medens de ikke fandtes i andre Blade, som havde større Udbredelse f. Ex. mellem Gaardmandsklassen paa Landet. Jeg vil haabe, at den høitærede Finantsminister vil have sin Opmærksomhed henvendt her paa. Til den ærede Taler fra Varde, der talte om Bølgilgaard, kan jeg ikke undlade at bemærke, at, naar han fandt, at det var saa meget store Summer, her var Tale om, og naar han sammenlignede den med Skolen ved Skaarup, var det efter min Mening ikke berettiget, thi han maa ikke glemme, at her er Tale om en Opdragelsesanstalt og en Landeiendom, og jeg tror overhovedet ikke, det kan siges som ubetinget Regel, at Staten slet ikke skal give sig af med disse Sager, og at de overhovedet skulle gaa over i private Hænder, thi det kunde jo være, at Staten vilde vise sig nok saa human som de Private. Det kan derfor efter min Mening ikke opstilles som nogen ubetinget Regel. Det er ikke store Summer, vi overhovedet udgive til denne